

Ploegen, zaaien en mestwerpen

Van onze verslaggeefster
Rivka Groenier

BLARICUM

Een vrouw manoeuvreert haar paard en wagen behendig achteruit een schuurtje in. Verderop sleept een paard met een boomstam. Twee boeren in blauwe kielen proberen het dier op de juiste manier de bochten om te loodsen. Temidden van alle bedrijvigheid staat een koe kalmpjes te herkauwen, ligt een kalfje te slapen in een berg hooi en kijkt een witte geit wat voor zich uit, vastgebonden aan een poepdoos naast een hooiberg.

Het Oranjeweijsje aan de Torrenlaan in Blaricum is zondag, op de Dag van het Werkpaard, omgetoverd tot een ouderwets boerenerv. Het publiek achter de dranghekken kan zien dat het vroeger stevig aanpooten was op het boerenland. Aan de zijkant van het erf zijn drie hoefsmeden met leren voorschoten aan in de weer met hete kolen, een enorme blaasbalg en gloeiend metaal. Het zweet staat de mannen op het voorhoofd.

Organisator Paul Loman staat naast de waslijn vol ouderwetse onderkleding en kijkt tevreden rond. „Ik vind dat er al heel wat volk staat zo vroeg. Ondanks de regen. Ik denk dat we dit volgend jaar nog veel groter aan gaan pakken.” De zes teams die, gestoken in traditionele kostuums, meedoen aan de verschillende wedstrijden in oude landbouwmethoden, bestaan voor het merendeel uit enthousiaste hobbyisten, vertelt Loman. „Alleen Bud de Gooier en Nico de Jong zijn echte boeren.” Aan de zijkant van het boe-

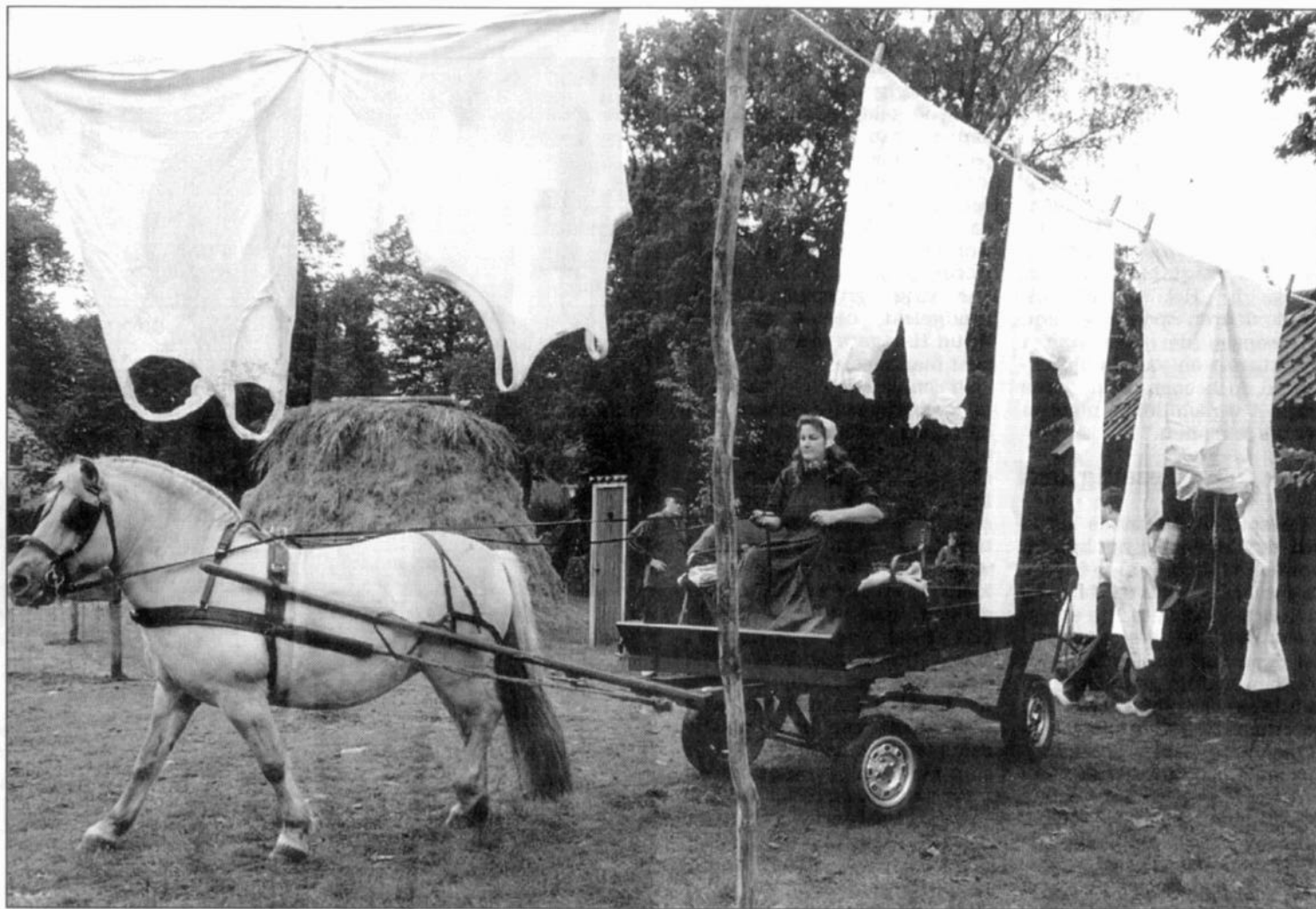

FOTO: TON KASTERMANS

• Een beeld uit het verleden, zoals dat gisteren in Blaricum, tijdens de Dag van het Werkpaard, was te zien.

renerf sleept een paard een hooihark voort over een dikke laag hooi. „Hij maakt zwelen of wiersen”, legt de knecht, die met een hooivork op het veld in de weer is, uit. „Ik zorg dat het wat netter ligt en dan gaan we hooioppertjes opsteken op de hooiwagen.”

Op een akker aan de Noolseweg stapt een paard ondertussen rustig voor een ouderwetse ploeg, alsof het zijn dagelijks werk betreft. Op de strook land daarnaast trekt een paard een wagen vol mest voort. Telkens als het dier stopt schept de man achterop

een aantal scheppen bruine smurrie op het land.

De stem van spreekstalmeester Bertus galmt over het terrein. Hij geeft uitleg over ouderwetse zaaitechnieken. „Het rechterbeen naar voren en met de rechter arm uitspreiden.”

Dan worden twee imposante

Engelse paarden uit een vrachtwagen geladen. Een van de dieren wordt bij de hoefsmid vastgezet in een ouderwetse hoefstal. „Zijn er nog liefhebbers die een spijkertje willen smeden?”, galmt de stem van de spreekstalmeester over het Oranjeweijsje.

Frans de Gooijer stak bos 55 jaar geleden in zijn zak

Naarder heeft oude sleutels Promers

Van onze medewerkster
Lakmé van Breemen

NAARDEN

„Kijk, dit is 'm nou”, glundert Frans de Gooijer. Vol trots houdt hij een enorme ring met twee grote, metalen sleutels omhoog. De 67-jarige inwoner van Naarden-Vesting is al decennia lang in het bezit van de 125 jaar oude toegangssleutel van de Promerskazerne. De opening van het 'designpaleis' van Jan des Bouvrie, volgende week donderdag, deed De Gooijer weer denken aan zijn bijzondere bezit. „Een tastbare herinnering aan mijn jeugd”, mijmert hij.

Heel precies kan De Gooijer het zich niet meer herinneren, maar de sleutelbos is ongeveer 55 jaar geleden in zijn bezit gekomen. „Ik moet een jaar of twaalf zijn geweest. Het was eind '45, begin '46. Samen met een stuk of drie vriendjes klom ik via een hoge schuur op de wallen aan de westkant van de Promers.” De Gooijer wijst naar de glazen overkoepeling, die nu als een dak op de kazerne ligt. „In die tijd was dat nog open, zodat wij ons vanaf de wallen zó in de gang konden laten zakken.”

Uiterst voorzichtig liepen de jongens door de donkere gangen van de verlaten kazerne, om uit te komen bij de hoofdepoort, die op slot zat. „Plotse-ling zag ik voor de ingang die sleutels op de grond liggen. Zonder na te denken raapte ik ze op en nam ze mee naar huis.”

De kazerne was geen onbekend terrein voor de toen twaalfjarige De Gooijer. „Ik ben altijd 'gebiologeerd' geweest door de Promers. Als

zesjarig jongetje mocht ik met mijn vader, die naast veehouder ook zuivelhandelaar was, mee naar de keuken van de kazerne om melk en pap af te leveren voor de Nederlandse militairen.”

Tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog, wanneer de Duitsers de Promers hebben verlaten, wordt de kazerne volkt door franstalige Canadezen. In die periode is het een plek waar veel aan ruilhandel wordt gedaan. Ook De Gooijer pikt een graantje mee. „Ik probeerde, in het Engels,

tomaten te ruilen voor sigaretten: two tomatoes, one cigarette”, lacht De Gooijer. Begin 1946, na het vertrek van de Canadezen, staat de kazerne leeg. De Gooijer: „Ideaal speelsterrein voor opgroeiende jongens: die verlaten, donkere gangen, waar we fakkels aanstaken om iets te kunnen zien.” Volgens de Naarder lag 'de rommel voor het oprapen': „Duitse gasmaskerbussen, Britse 'pukkels' - toen zéér populair bij jongeren - en hout van de Canadezen, dat we natuurlijk ge-

briukten voor onze hutten.” Zijn buit verstopte De Gooijer meestal op de boerderij waar hij woonde, in het hooi. „Die sleutel heb ik nooit uitgeprobeerd. Ik was veel te bang dat ze me zouden pakken. Niet gezien worden, dát was nu juist de sport!” Jan des Bouvrie heeft lucht gekregen van deze zaak en heeft Frans de Gooijer uitgenodigd voor de officiële opening van de Promerskazerne. „Jan wil graag een praatje houden met de sleutel in zijn hand”, aldus De Gooijer.

